

Σκαριά για μεγάλα ταξίδια

Τα ξύλινα σκαριά του Συράκου Δανάλη αποτελούν μια εκτεταμένη ενότητα δουλειάς των τελευταίων πέντε ετών. Τα έντονα χρώματα, οι καλοδουλεμένες φόρμες, οι χιουμοριστικοί υπαινιγμοί χαρακτηρίζουν τόσο τις γλυπτικές αυτές συνθέσεις όσο και την προγενέστερη ζωγραφική του ενασχόληση.

Ο Δανάλης καταπιάνεται με τη δημιουργία των караβιών του με την ίδια πειθαρχία και υπομονή που οι ξυλοναυπηγοί κατασκευάζουν τα σκάφη τους στο καρνάγιο. Και πράγματι, κάθε σκάφος προσεγγίζεται με μοναδική ευαισθησία και έμπνευση, με μαστοριά και φαντασία, χωρίς απόπειρες μοντελισμού, χωρίς ναυπηγικά σχέδια, χωρίς εμμονικές επεξεργασίες. Με τη μοναδικότητα του χειροποίητου και τα υπαινικτικά σχόλια που διακρίνονται μέσα απ'τα μυστηριώδη φώτα, τα φουσκωμένα πανιά, τα ονόματα στην πρύμνη.

Το αντί-κείμενο "καράβι" μελετάται με τον ίδιο αφοπλιστικό θαυμασμό που μπορούμε να εντοπίσουμε τόσο στα έργα της ελληνικής λαϊκής παράδοσης όσο και στις αμέτρητες αναφορές στα κείμενα των ελλήνων λογοτεχνών. Ξεχωριστή και συγκινητική θέση ανάμεσά τους, το θαλασσινό διήγημα "Γιαβάς" του Κόντογλου, που με την χαρακτηριστική απλότητα και αμεσότητα της γραφής του κατορθώνει έναν πραγματικό 'Ύμνο των Καραβιών':

*«Το καράβι είναι σαν τον άνθρωπο, που ο Θεός πρώτα έπλασε το κορμί του κ'ύστερα του φύσηξε την ψυχή 'και εγένετο εις ψυχήν ζώσαν'. Τα καράβια πρέπει να μπούνε κοντά στις πιο έξοχες ζωγραφίες, κοντά στα πιο θαυμαστά αγάλματα, στα πιο μεγαλόπρεπα χτίρια. Τι λέγω; Εγώ θα τα 'βαζα απάνω απ' όλ' αυτά τα χειροτεχνήματα του ανθρώπου. Γιατί (...) τα καράβια είναι ζωντανά, γελάνε, κλαίνε, κάθονται συλλογισμένα, ένα πράγμα που δεν τό'χουνε τ'άλλα τεχνουργήματα.» **

Στα πολύχρωμα πλοία-γλυπτά του Δανάλη, η κλίμακα είναι το κυρίαρχο μέσο που εξυπηρετεί τη βάση του εγχειρήματος: Οι αφοπλιστικές τους διαστάσεις τα μετατρέπουν σε μεγάλα παιχνίδια που επιχειρούν να μας ταξιδέψουν και να μας επαναφέρουν στη ζωντάνια και την ελευθερία της ξεχασμένης μας παιδικότητας.

Κουρσάρικα, μπρατσέρες, ιστιοφόρα, υπερωκεάνια ή ναυάγια, στα σκαριά του Δανάλη αποτυπώνεται η ξεχασμένη μας επιθυμία για παιχνίδι. Άλλοτε ως μικροί μάστορες και άλλοτε ως επίδοξοι πειρατές ή ως πρωταγωνιστές σε φανταστικές αποδράσεις, αυτά τα τεχνικά επιδέξια και υφολογικά ευανάγνωστα αντικείμενα αποτυπώνουν τις δικές μας ιδανικές πλεύσεις. Πλεύσεις που εύκολα «σκαρώναμε» ως παιδιά-καπετάνιοι και που δύσκολα πραγματοποιούμε ως «ώριμοι» στεριανοί.

Μεγάλα για να χωρέσουν τους συνοδοιπόρους μας, γερά για τις ταραγμένες θάλασσες, πολύχρωμα και φωτεινά για να διακρίνονται από μακριά, τα καράβια αυτά είναι παιχνίδια που ταξιδεύουν τη σκέψη. Σκαριά για μεγάλα ταξίδια και μεγάλους ονειροπόλους.

Έρα Παπαδοπούλου

*Κόντογλου Φώτης, *Γιαβάς*, 1991: 329-330)